

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/23/2022
Identifikačné číslo spisu:	8114212098
Dátum vydania rozhodnutia:	14.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8114212098.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu Mesto Lipany, so sídlom v Lipanoch, Krivianska č. 1, IČO: 00 327 379, zastúpeného Advokátska kancelária NIŽNÍK, spol. s r.o., so sídlom v Košiciach, Kováčska č. 21, IČO: 36 601 365, proti žalovaným 1/ EUBIRAC, a.s., so sídlom v Bratislave, Podunajská č. 23, IČO: 35 683 066, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. CIMRÁK s.r.o., so sídlom v Nitre, Štefánikova 7, IČO: 36 868 876, 2/ Ing. arch. Marek Józef Gryglak - STRIX, so sídlom v Lipovciach č. 228, IČO: 32 921 535, o zaplatenie 40.595,12 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 21Cb/125/2014, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2Cob/21/2018-352 z 11. decembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2Cob/21/2018-352 z 11. decembra 2018 vo vzťahu k žalovanému 1/ z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 21Cb/125/2014-189 zo 7. júla 2015 o návrhu žalobcu na zaplatenie sumy 40.595,12 € s príslušenstvom rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným rozhodnutím v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 2Cob/103/2015-220 z 29. septembra 2016 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie následne v intenciách zrušujúceho rozhodnutia, pripustil zmenu petitu žaloby a rozsudkom č. k. 21Cb/125/2014-255 z 21. marca 2017 rozhodol tak, že žalovaných zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 40.595,12 € spolu s 8,5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 40.595,12 € od 1. novembra 2013 do zaplatenia. Zároveň žalobcovi priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie s odkazom na zistenia podľa obsahu spisu, na základe vykonaného dokazovania a za aplikácie ustanovení § 536 ods. 1, 2, 3, § 546 ods. 1, § 566 ods. 1, 2, § 373, § 378, § 379, § 436 ods. 1, § 440 ods. 1, 2, § 369 ods. 1, 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného

zákonníka (ďalej aj ako „Obchodný zákonník“) v spojení s Nariadením vlády č. 21/2013 Z. z. dospel k záveru o opodstatnenosti žalobou uplatneného nároku. Konštatoval, že medzi žalobcom ako objednávateľom a žalovaným 1/ ako zhotoviteľom bola dňa 14. mája 2010 uzatvorená Zmluva o dielo č. 1902/2010 podľa ustanovenia § 536 a nasl. Obchodného zákonníka, predmetom ktorej bol záväzok žalovaného 1/ zhotoviť dielo „Lipany - modernizácia ZŠ Hviezdoslavova 1“ za podmienok stanovených v Zmluve o dielo, v rozsahu podľa projektovej dokumentácie a v súlade s podmienkami určenými stavebným povolením, vydaným na realizáciu diela a záväzok žalobcu riadne ukončené dielo bez vád a nedorobkov prevziať a zaplatiť za jeho zhotovenie dohodnutú cenu. Ďalej medzi žalobcom ako mandantom a žalovaným 2/ ako mandátárom bola dňa 13. mája 2010 podľa ust. § 566 a nasl. Obchodného zákonníka uzavretá Mandátna zmluva o zabezpečení inžinierskej činnosti, predmetom ktorej bol záväzok žalovaného 2/ vykonať a zariadiť v mene a na účet žalobcu inžiniersku činnosť - výkon stavebného dozoru na stavbe „Lipany - modernizácia ZŠ Hviezdoslavova 1“ a záväzok žalobcu zaplatiť za vykonanie a zariadenie dojednanej činnosti odplatu v dohodnutej výške, ako aj náklady nevyhnutne vynaložené pri plnení predmetu zmluvy. Projekt „Lipany - modernizácia ZŠ Hviezdoslavova 1“ bol realizovaný s podporou Európskej únie v rámci Regionálneho operačného programu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja formou nenávratného finančného príspevku poskytnutého žalobcovi. Na základe kontroly, vykonanej Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Útvorom implementácie programov regionálneho rozvoja dňa 9. augusta 2012, boli podľa Správy o výsledku kontroly na mieste z 25. januára 2013 zistené neoprávnené výdavky a nedostatky v realizácii a fakturácii stavebných prác, následkom čoho neboli žalobcovi, ako príjemateľovi nenávratného finančného príspevku, tieto neoprávnené výdavky a nezrovnalosti uhradené. Nevyplatená suma nenávratného finančného príspevku vo výške 40.595,12 € predstavovala škodu, ktorú žalovaní 1/ a 2/ žalobcovi neuhradili. V danej súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že v prejednávanej veci sa jedná o tri právne vzťahy, a to medzi žalobcom a ministerstvom, medzi žalobcom a žalovaným 1/ z uzatvorenej Zmluvy o dielo a medzi žalobcom a žalovaným 2/ na základe Mandátnej zmluvy. V zmysle záverov odvolacieho súdu, vyslovených v zrušujúcom rozhodnutí, sumu 40.595,12 € je nutné považovať za skutočnú škodu, pretože žalobcovi dané finančné prostriedky neboli v rámci podpory Európskej únie vyplatené, musel ich uhradiť zo svojich rozpočtových prostriedkov, a tým došlo k zníženiu jeho majetku. Vzniknutá škoda spočívala v porušení zmluvných povinností zo strany oboch žalovaných, v prípade žalovaného 1/ vo vzťahu k povinnostiam vyplývajúcim zo Zmluvy o dielo a vo vzťahu k žalovanému 2/ k povinnostiam vyplývajúcim z mandátnej zmluvy, pričom porušenie bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody spočívajúcej v nevyplatení časti nenávratného finančného príspevku.

3. Krajský súd v Prešove na odvolanie žalovaných (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/21/2018-352 z 11. decembra 2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, keď konštatoval jeho vecnú správnosť v celom rozsahu. Úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovaným zaviazaným spoločne a nerozdielne v rozsahu 100%.

4. Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkových zistení súdu prvej inštancie, keďže rozsah zisteného skutkového stavu považoval za dostatočný a z neho vyvedené právne závery za správne, v dôsledku čoho sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožnil. Postupom v zmysle § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozsudku obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil, že pre úspech v sporovom konaní je nevyhnutné, aby strana sporu uniesla svoje dôkazné bremeno, t. j. dokázala pred súdom pravdivosť svojich tvrdení o relevantných hmotnoprávných skutočnostiach. Pre úplnosť poznamenal, že nie je povinnosťou súdu aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“ či „materiálnej“ pravdy, naopak jeho úlohou je zistenie skutkového stavu v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Hodnotiaca úvaha súdu zodpovedala zásadám formálnej logiky a je preskúmateľná aj v inštančnom postupe odvolacím súdom. Odvolací súd upriamil pozornosť na to, že ak v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí vyjadril právny názor na možné posúdenie žalobou uplatňovaného nároku ako nároku na náhradu škody, bolo vecou žalovaných, aby svoju iniciatívu zamerali na produkovanie skutočností a dôkazov, ktoré nezakladajú nárok žalobcu na náhradu škody. Napriek uvedenému, žalovaní výslovne na poslednom pojednávaní pred súdom prvej inštancie vyjadrili, že nemajú návrhy na ďalšie dokazovanie. Námietku žalovaných, týkajúcu sa nesprávneho

právneho posúdenia veci, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú, zdôrazňujúc najmä správnosť záveru súdu prvej inštancie ohľadom spôsobu, akým žalovaní porušili svoje povinnosti zo zmluvných vzťahov založených so žalobcom. Ujmu žalobcu v podobe toho, čo mu nebolo z vyúčtovaných faktúr nahradené nenávratným finančným príspevkom, zatiaľ čo plnil z vlastných rozpočtových prostriedkov, je potrebné kvalifikovať ako skutočnú škodu v zmysle § 379 Obchodného zákonníka. Keďže sa jedná o objektívnu zodpovednosť, pri ktorej sa nevyžaduje zavinenie, dôkazná povinnosť na preukázanie okolností vylučujúcich zodpovednosť za škodu bola na strane žalovaných. Žalovaní relevantným spôsobom neprodukovali ani skutočnosti, ani dôkazy, ktoré by spochybňovali záver súdu prvej inštancie o výške škody, ktorá bola žalobcovi priznaná. Navyše, žalovaný 2/ svojím vyjadrením, ktoré poskytol žalobcovi ako stavebný dozor, uznal svoje pochybenie, keď potvrdil chybné odsúhlasenie jednotlivých sporných položiek, ktoré sa potom premietli do správy z vykonanej kontroly. Súčasne medzi protiprávnym konaním žalovaného 1/ a 2/ a škodou existuje príčinná súvislosť, čím boli splnené zákonné predpoklady pre aplikáciu ust. § 379 Obchodného zákonníka v súvislosti s hodnotením ujmy na strane žalobcu. Odvolací súd záverom vyslovil, že keďže obaja žalovaní porušili svoje povinnosti zo zmluvných vzťahov a v priamej príčinnej súvislosti vznikla žalobcovi ujma, súd prvej inštancie správne právne posúdil oprávnenosť žalobou uplatneného nároku, keď žalovaných zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi vzniknutú škodu.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 1/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorým sa domáha, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušil. Zároveň si uplatnil aj nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Odôvodnil ho tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) a zároveň, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Namietol tiež, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) a že vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (§ 420 písm. e/ CSP). Dovolateľ má za to, že vznik škody u žalobcu vyplýva z iného právneho vzťahu, než akého sa zúčastnili žalovaní. Nemožno preto konštatovať, že porušenie zmluvnej povinnosti zo strany žalovaných bolo v príčinnej súvislosti s porušením zmluvnej povinnosti žalobcu voči poskytovateľovi príspevku. Žalovaný 2/ konal v mene a na účet žalobcu, z jeho konania bol teda priamo zaviazaný žalobca, a preto žalovaný 1/ nenesie zodpovednosť za porušenie povinností či už žalovaného 2/ alebo samotného žalobcu. Odvolací súd sa preto podľa názoru dovolateľa vo svojom rozhodnutí odchýlil od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne od rozhodnutia publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 7/1979, čím je daný dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd mal nesprávne právne posúdiť dôvodnosť nároku na náhradu škody, pretože strany mali náhradu škody dohodnutú iba pre prípad omeškania sa s termínom diela, pričom pre prípad reklamácie väd mali dohodnutú zmluvnú pokutu. Keďže uvedená právna otázka zásadného významu nebola ešte v praxi dovolacieho súdu riešená, dovolanie je dôvodné tiež v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolateľ namietol tiež porušenie práva na spravodlivý proces podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, keď odvolací súd nedodrжал procesný postup v zmysle ust. § 219 ods. 3 CSP. Rovnako poukázal na existenciu dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. e/ CSP spočívajúceho v tom, že vo veci rozhodovala zastupujúca sudkyňa JUDr. Zuzana Berežná, ktorá podľa názoru dovolateľa nebola v čase písomného vyhotovenia rozhodnutia zákonnou sudkyňou určenou na zastupovanie.

6. K dovolaniu žalovaného 1/ podal žalobca písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že dovolanie považuje za nedôvodné a preto žiada, aby ho dovolací súd zamietol a žalobcovi priznal trovy dovolacieho konania v rozsahu 100%. K existencii dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP poukázal na to, že žalovaný 1/ v priebehu konania nijakým spôsobom nespochybnil skutočnosť, že by porušil svoje povinnosti zo záväzkového vzťahu a tiež, že by k vzniku majetkovej ujmy na strane žalobcu skutočne došlo. Rovnako nenamietal výšku škody ako majetkovej ujmy, ktorá žalobcovi nepochybne vznikla a tiež nikdy nepoprel, že fakturoval to, čo nevykonával alebo že fakturoval niečo iné ako vykonával. Vo vzťahu k

dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP žalobca poznamenal, že nakoľko odvolací súd svoj právny názor oprel o niekoľko rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, nemôže sa v konkrétnom prípade jednať o vyriešenie právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená. Žalobca spochybnil tiež dôvodnosť uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle ust. § 420 písm. e/ a f/ CSP, keďže sudkyňa JUDr. Zuzana Berežná bola Dodatkom č. 1 k Rozvrhu práce na rok 2018 určená za zákonnú sudkyňu v prejednávanej veci. Dôvodom bola dlhodobá práceneschopnosť sudcu JUDr. Jaroslava Kanderku, v dôsledku ktorej došlo k prerozdeleniu agendy náhodným výberom pomocou technických prostriedkov všetkým, resp. niektorým sudcom vybavujúcim tú istú agendu.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a uznesením č. k. 1Obdo/67/2019-496 z 16.októbra 2019 dovolanie žalovaného 1/ odmietol a žalobcovi proti žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

8. Dovolací súd poukázal na ustanovenie § 429 ods. 1 a 2 CSP, z ktorého vyplýva, že nevyhnutnou procesnou podmienkou dovolacieho konania je povinné právne zastúpenie dovolateľa. Dovolateľ musí byť (s výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje ust. § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom počas celého dovolacieho konania, nielen pri podaní dovolania. Súčasne sa vyžaduje, aby dovolanie a iné podania dovolateľa boli spísané advokátom, teda osobou zapísanou v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk < .).

9. Zdôraznil, že právna úprava obsiahnutá v ust. § 429 ods. 1 CSP stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, bez splnenia ktorej dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum (s výnimkou prípadov podľa ust. § 429 ods. 2 CSP, ako bolo vyššie uvedené). Procesná situácia, kedy dovolací súd prihliada na vady dovolania podľa ust. § 429 CSP a dovolateľa vedie k ich odstráneniu nastáva jedine v prípade, ak dovolateľ v rozpore s ust. § 393 ods. 1 CSP nebol v odvolacom konaní poučený (alebo bol poučený nedostatočne) o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní. Konštatoval, že v danej veci poučenie rozsudku odvolacieho súdu č. k. 2Cob/21/2018-352 z 11. decembra 2018 (napadnutého dovolaním) obsahuje v súlade s ustanovením § 393 ods. 1 CSP poučenie o prípustnosti dovolania (§ 419 CSP), o lehote na podanie dovolania (§ 427 CSP), o náležitostiach dovolania (§ 428 CSP), ako aj o povinnosti zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní, vrátane povinnosti spisania dovolania a iných podaní dovolateľa advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Z tohto dôvodu nebol súd prvej inštancie povinný (a zároveň ani oprávnený) vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania pred predložením súdneho spisu dovolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní.

10. Dovolací súd v odôvodnení uznesenia ďalej uviedol, že z priloženej plnej moci udelennej žalovaným 1/ na zastupovanie spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. CIMRÁK s.r.o. nevyplyva, že by sa vzťahovala na predmetné konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku žalovaného 1/. Plná moc sa vzťahuje na vec, predmetom ktorej je uplatnenie nároku voči Ing. arch. Marek Józef Gryglak - STRIX, so sídlom v Lipovci č. 228, IČO: 32 921 535 (tnz. voči subjektu vystupujúcemu v danom konaní ako žalovaný 2/) a je časovo obmedzená do právoplatného skončenia veci. Rozsah plnej moci je jasne vymedzený, pričom zahŕňa len základné konanie, ktorým je potrebné chápať konanie na súde prvej inštancie a prípadné odvolacie konanie, ktoré sa končí právoplatným rozhodnutím vo veci. Poukázal na to, že navyše, ani plná moc predložená súdu prvej inštancie v základnom konaní (založená v súdnom spise na č. 1.70) sa nevzťahuje na konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch. Rovnako je udelená len do času právoplatného skončenia predmetného konania. V neposlednom rade dovolací súd zdôraznil, že z obsahu plnej moci nie je možné vyvodiť, že by bola viazaná, resp. by súvisela s predmetným konaním žalobcu proti žalovaným 1/ a 2/ o zaplatenie 40.595,12 € s príslušenstvom (vedeným pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 21Cb/125/2014). Predmet konania, na ktorý sa udelená plná moc vzťahuje, je splnomocniteľom jasne vymedzený ako nárok voči Ing. arch. Marek Józef Gryglak - STRIX, so sídlom v Lipovci č. 228, IČO: 32 921 535 (tnz. voči žalovanému 2/), hoci v posudzovanej veci sa jedná o konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku podanom žalovaným 1/

voči rozsudku odvolacieho súdu č. k . 2Cob/21/2018-352 z 11. decembra 2018. Nakoľko dovolateľ bol riadne o povinnosti podľa ust. § 429 CSP odvolacím súdom poučený, v konkrétnom prípade neprichádzala do úvahy možnosť výzvy na odstránenie uvedeného nedostatku plnej moci súdom prvej inštancie, dovolací súd dovolanie žalovaného 1/, smerujúce proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, odmietol podľa ust. § 447 písm. e/ CSP a so zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal prípustnosťou podaného dovolania.

11. S poukazom na § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP priznal žalobcovi voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

12. Na základe ústavnej sťažnosti žalovaného 1/ Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom č. k. III. ÚS 431/2020-53 z 24.marca 2022 okrem iného zrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/67/2019 zo 16. októbra 2019 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uznesenie najvyššieho súdu zrušil konštatujúc, že situácia sťažovateľa vyžadovala od najvyššieho súdu prístup „priateľský“ k základnému právu sťažovateľa na súdnu ochranu i jeho právu na spravodlivé súdne konanie. Vyslovil názor, že najvyšší súd mohol náležitou reakciou na žiadosť o nahliadnutie do súdneho spisu napomôcť plnohodnotnejšej realizácii prístupu sťažovateľa k súdnej ochrane v dovolacom konaní. Keď advokát, prezentujúci sa ako splnomocnený zástupca dovolateľa, žiadal o nahliadnutie do spisu, bolo povinnosťou najvyššieho súdu buď oznámiť žiadateľovi nedostatok právneho zastúpenia vyplývajúci z (nesprávnej) plnej moci priloženej k dovolaniu, alebo umožniť advokátskej kancelárii nahliadnutie do spisu po dodatočnom predložení plnej moci na zastupovanie sťažovateľa v dovolacom konaní.

13. Nakoľko žalovaný 1/ následne splnenie podmienky právneho zastúpenia preukázal, zaoberal sa dovolací súd prípustnosťou podaného dovolania.

14. Vychádzajúc z obsahu dovolania, dovolanie žalovaný 1/ odôvodnil dovolacím dôvodom uvedeným v § 420 písm. f/ CSP.

15. Pred vecným prejednaním dovolania dovolací súd najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

16. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

17. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

19. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b/ nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný)

procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý zároveň znamená aj porušenie procesných práv, garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry NS SR k ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP a judikatúry Ústavného súdu SR) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore.

20. V posudzovanej právnej veci z obsahu spisu vyplýva, že súčasťou odvolania žalovaného 1/ bola žiadosť, aby odvolací súd v prípade, ak bude rozhodovať o spore bez nariadenia pojednávania, upovedomil elektronicky na ním uvedenej e-mailovej adrese cimrak.advokat@gmail.com jeho právneho zástupcu o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku. Odvolací súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku v danej veci na svojej úradnej tabuli a na webovej stránke súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením dňa 3. decembra 2018, avšak v spise sa nenachádza dôkaz o tom, že toto oznámenie bolo právnomu zástupcovi žalovaného 1/ odoslané aj elektronickými prostriedkami na určenú e-mailovú adresu (dispozícia sudcu na čl. 348) tak, ako o to požiadal žalovaný 1/ v podanom odvolaní. Za tejto situácie je možné konštatovať, že si odvolací súd vo vzťahu k žalovanému 1/ nespĺnil povinnosť vyplývajúcu z § 219 ods. 3 CSP.

21. Najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach (viď napr. sp. zn. 3Cdo 179/2010, 7Cdo 192/2013, 3Cdo 714/2015, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1, ročník 2016, pod č. R 9/2016, 7Cdo/151/2017) poukázal na ústavnoprávny a procesnoprávny rozmer verejného vyhlásenia rozsudku a uviedol, že ak odvolací súd nerešpektuje predpoklady a zásady, za ktorých sa v súlade s právnym poriadkom verejne vyhlasuje rozsudok, odníma účastníkovi možnosť pred súdom konať a v zmysle § 219 ods. 3 CSP došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie. Vychádzajúc z uvedeného, dovolací súd túto námietku žalovaného 1/ považoval za dôvodnú.

22. Prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. e/ CSP odôvodnil dovolateľ poukazom na tú skutočnosť, že v prejednávanej veci bol zákonným sudcom JUDr. Jaroslav Kanderka, ktorý aj dňa 21. marca 2017 vyhlásil odvolaním napadnutý rozsudok, písomné vyhotovenie tohto rozsudku však podpísala sudkyňa JUDr. Zuzana Berežná, ktorá vo veci nepojednávala, nevykonávala dokazovanie a v čase vyhlásenia rozsudku ani nepôsobila na Okresnom súde v Prešove. Za nesprávny označil postup odvolacieho súdu, ktorý na námietku žalovaného 1/ uviedol, že dodatkom bez bližšej konkretizácie bola JUDr. Berežná určená ako zastupujúci sudca JUDr. Kanderkovi, čo považoval za postačujúce na zákonnosť a preskúmateľnosť písomného odôvodnenia rozsudku. Dovolateľ poukázal na to, že v čase vyhlásenia rozsudku bol jeho zastupujúcim sudcom JUDr. Tomáš Novák, od 1. januára 2018 do 30. apríla 2018 JUDr. Štefan Tomašovský a až od 4. apríla 2018 bola ako zastupujúca sudkyňa určená JUDr. Zuzana Berežná. Uzavrel, že JUDr. Zuzana Berežná nebola v čase vyhotovenia písomného odôvodnenia zákonnou sudkyňou určenou na zastupovanie.

23. Podľa § 222 CSP písomné vyhotovenie rozsudku podpisuje sudca. Ak ho nemôže podpísať sudca, podpíše ho poverený sudca; dôvod sa na písomnom vyhotovení poznamená.

24. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 21Cb/125/2014-255 z 21. marca 2017 podpísala JUDr. Zuzana Berežná ako zastupujúca sudkyňa s tým, že písomné vyhotovenie rozsudku podpisuje ako poverená sudkyňa podľa § 222 CSP z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti zákonného sudcu. Pečiatka, ktorou je opatrené písomné vyhotovenie rozsudku, nasvedčuje tomu, že rozsudok bol uvedenou sudkyňou podpísaný dňa 6. marca 2018. Z odseku 5 Dodatku č. 1 k Rozvrhu práce Okresného súdu Prešov na rok 2018, účinného od 19. februára 2018 vyplýva, že bolo nariadené prerozdeliť spisy zo senátu 21Cb do senátov 22Cb a 24Cb určeným pomerom. V zmysle odseku 3 Dodatku č. 1 do senátu 24Cb bola pridelená sudkyňa JUDr. Zuzana Berežná. Z obsahu uvedeného dodatku však nie je zrejmé, aké spisy z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti JUDr. Kanderku boli zo senátu 21Cb prerozdelené okrem iného do senátu 24Cb, či sa prerozdelenie týkalo len nerozhodnutých vecí, alebo aj predmetnej veci, skutočnosť ktorá by oprávňovala JUDr. Berežnú rozsudok podpísať.

25. Vzhľadom na uvedené nie je zrejmé, z čoho vyplývalo oprávnenie sudkyne JUDr. Zuzany Berežnej v zmysle § 222 CSP podpísať prvopis rozsudku za JUDr. Jaroslava Kanderku, ktorý odvolaním napadnutý rozsudok vyhlásil. Ak bol rozsudok podpísaný v marci 2018 (dátum podpisu prvopisu rozsudku z obsahu spisu s určitosťou nevyplýva) nebola JUDr. Berežná zastupujúcim sudcom na to určeným rozvrhom práce. Podľa Rozvrhu práce Okresného súdu Prešov na rok 2018, v znení účinnom od 1. januára 2018 do dňa odovzdania prvopisu rozsudku do kancelárie a jeho následnej expedície, bol zastupujúcim sudcom JUDr. Kanderku (súdne oddelenie 21Cb) JUDr. Štefan Tomašovský, tak ako to namietal dovolateľ. S námietkou žalovaného 1/ sa odvolací súd dôsledne nevysporiadal, nakoľko označil (odsek 36 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) JUDr. Berežnú za sudkyňu zastupujúcu JUDr. Kanderku, odkazujúc iba na bližšie nekonkretizovaný dodatok Rozvrhu práce Okresného súdu Prešov a bez uvedenia časového údaju, kedy JUDr. Berežná prvopis rozsudku skutočne podpísala. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v tejto časti je nepreskúmateľné a nepresvedčivé. Vychádzajúc z uvedeného nemožno bezpečne určiť, či išlo o sudkyňu na to skutočne oprávnenú na základe rozvrhu práce, prípadne, že bola oprávnená tak urobiť na základe iného poverenia. Pritom žalovaný 1/ navyše v odvolaní namietal, že menovanou sudkyňou malo dôjsť nielen k podpisu prvopisu rozsudku, ale aj k jeho samotnému vypracovaniu, teda, že rozsudok bol vyhotovený iným ako zákonným sudcom. Na uvedenú námietku žalovaného 1/ odvolací súd v odôvodnení jeho rozsudku nereagoval.

26. Vychádzajúc z uvedeného, dospel dovolací súd k záveru, že postupom odvolacieho súdu došlo k vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorá zakladá porušenie práva žalovaného 1/ na spravodlivý súdny proces, preto rozhodnutie odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa žalovaného 1/ podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu podľa § 450 CSP na ďalšie konanie, v ktorom sa vysporiada s vytýkanými vadami, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní s súladom s § 220 ods. 2 CSP a podľa § 453 ods. 3 CSP rozhodne o trovách pôvodného konania, ako aj dovolacieho konania. So zreteľom na charakter vytýkaných väd sa dovolací súd ďalšími dovolacími dôvodmi uplatnenými v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP nezaoberal.

27. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.